

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **V. L. N.**
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 8, Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2017, č. j. MV-51104-4/SO-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo též „ministerstvo vnitra“), ze dne 27. 3. 2017, č. j. OAM-17879-51/PP-2015. Tímto rozhodnutím ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobce jako rodinného příslušníka občana

EU, který sám není občanem EU, o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle ustanovení § 87e odst. 1, ve spojení s § 87d odst. 1 písm. c), zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce byl evidován v evidenci nežádoucích osob a trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě namítal nezákonnost napadeného rozhodnutí, jelikož v řízení o jeho žádosti nebyla splněna podmínka uvedená v § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tj. *že trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažně narušit veřejný pořádek*. Dle uvedené podmínky musí důvodné nebezpečí trvat v době vydání rozhodnutí a současně musí jít o nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku. Ve světle judikatury správních soudů, především však dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva, přitom lze důvodné nebezpečí ve smyslu ustanovení § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců spatřovat pouze v případě, že se jedná o opakované narušení veřejného pořádku, a tohoto opakování se žadatel dopouští i v době vydání rozhodnutí nebo bezprostředně mu předcházející, a lze tedy uvažovat, že se takového jednání bude dopouštět i v budoucnosti. Současně musí jít o závažné narušení veřejného pořádku, za které lze považovat jen nejzávažnější trestnou činnost. Žalobce však pouze nerespektoval správní vyhoštění, aby mohl zůstat se svou rodinou a především se svým nezletilým dítětem, na základě čehož byl následně odsouzen pro trestný čin maření úředního rozhodnutí. Správní orgány nevzaly vůbec v úvahu, že veškerá porušení zákona, která byla žalobci vytýkána, souvisela s jeho snahou zůstat na území České republiky společně s jeho rodinou, kterou tvoří jeho manželka paní T. T. T. T. a jejich společný syn N. M. T., který je občanem České republiky. Dle žalobce tak jeho jednání nebylo možno podřadit pod závažné narušení veřejného pořádku.
3. Ministerstvo vnitra přitom neuvedlo žádné úvahy o tom, proč by měl žalobce v budoucnosti závažným způsobem narušovat veřejný pořádek, a ani žalovaná přes vznesenou námitku neosvětlila, v čem je na straně žalobce spatřováno nebezpečí budoucího narušení veřejného pořádku. S ohledem na absenci vypořádání uvedené námítky měl žalobce napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Již v době, kdy bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, které stálo v počátcích jeho problémů, přitom žalobce žil se svou současnou manželkou ve společné domácnosti jako s družkou a společně s ní vychovával a vyživoval svého syna, ačkoli v té době ještě nebyl zapsán v jeho rodném listě jako otec. Pokud by tedy žalobci byl pobyt povolen s ohledem na občanství syna, odpadl by důvod, pro který se dopustil porušení zákona, neboť by mu nic nebránilo pobývat s rodinou v České republice legálně.
4. Žalobce rovněž považoval za nepřípustné, aby mu žalovaná kladla k tíži, že podal žádost o povolení k pobytu, uzavřel manželství se svou dlouholetou družkou a v zájmu dítěte (a to i ve smyslu Úmluvy o právech dítěte) uznal jeho otcovství. Tato jednání byla dle

žalobce jednak povolená, jednak žádoucí. Dále zdůraznil, že je otcem občana EU, přičemž pro věc není rozhodné, kdy se nechal jako matrikový otec zapsat. Podstatná je dle žalobce skutečnost,

že je otcem nezletilého, pečuje o něj a sdílí s ním jednu domácnost. Skutečným vztahem mezi žalobcem a nezletilým synem se však žalovaná nezabývala. K zásahu do soukromého života žalobce žalovaná uvedla, že žalobce a jeho manželka jsou občany Vietnamské socialistické republiky, a mohou tedy svůj soukromý život realizovat v zemi původu. V této souvislosti však žalovaná opět zcela opomenula zájmy nezletilého syna žalobce, který je občanem České republiky, a má tak právní nárok na pobývání na území České republiky, a současně má dle Úmluvy o právech dítěte a Listiny základních práv a svobod právo na péči svých rodičů.

5. Závěrem tedy žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k novému projednání a rozhodnutí a žalované uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná námitky žalobce odmítla a ve svém vyjádření k podané žalobě odkázala na spisový materiál a žalobou napadené rozhodnutí, které dle jejího názoru splňuje všechny požadavky, které zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v ustanovení § 68 odst. 3 klade na odůvodnění rozhodnutí. Žalovaná měla za to, že se přezkoumatelným způsobem vypořádala s námitkami žalobce obsaženými v podaném odvolání, a odůvodnila, z jakých důvodů tyto námitky považovala za mylné či nerozhodné a jakými úvahami se řídila při hodnocení důkazů a výkladu právních předpisů.
7. Žalovaná doplnila, že žádost žalobce byla zamítnuta, neboť bylo v jeho případě shledáno, že by mohl při svém pobytu závažným způsobem narušit veřejný pořádek a že veřejný pořádek také dlouhodobě narušuje. Od roku 2013 žalobce nerespektuje pravomocná rozhodnutí Policie ČR, ani rozhodnutí soudu ve věci jeho vyhoštění. Žalobce byl evidován v evidenci nežádoucích osob do 4. 12. 2017. S ohledem na výše uvedené proto žalovaná závěrem navrhla, aby krajský soud podanou žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce i žalovaná vyslovili s takovým postupem souhlas, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.
9. Při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí krajský soud vycházel dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož

i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

10. Dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinný příslušník občana EU, který sám není občanem EU a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území. Zákon o pobytu cizinců v ustanovení § 15a stanovuje, koho je možné považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie.
11. Dle ustanovení § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho
 - a) manžel,
 - b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,
 - c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a
 - d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.
12. Dle § 87e odst. 1, věty první, zákona o pobytu cizinců na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně.
13. Dle § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců Ministerstvo žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území zamítne, jestliže je žadatel evidován v evidenci nežádoucích osob (§ 154) a trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
14. Dle § 154 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se nežádoucí osobou rozumí cizinec, jemuž nelze umožnit vstup na území z důvodu, že by tento cizinec při pobytu na území mohl ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek, ohrozit veřejné zdraví nebo ochranu práv a svobod druhých nebo obdobný zájem chráněný na základě závazku vyplývajícího z mezinárodní smlouvy. Podle odstavce třetího téhož ustanovení policie označí cizince za nežádoucí osobu na základě pravomocného rozhodnutí soudu o trestu vyhoštění z území, nebo pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění.
15. Předně krajský soud podotýká, že mezi účastníky není spor ohledně naplnění první podmínky pro aplikaci ustanovení § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tj. že žalobce byl v době rozhodnutí správních orgánů evidován v evidenci nežádoucích osob na základě rozhodnutí o správním vyhoštění z území (rozhodnutí Policie ČR ze dne 13. 3. 2013, č. j. KRPB-41277/ČJ-2013-060022), a pravomocného rozhodnutí soudu o trestu vyhoštění z území (rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2014, č. j. 9 T 88/2014 - 110, potvrzený usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 7 To 450/2014), a to s platností do 4. 12. 2017.

16. Pokud se týká druhé podmínky pro aplikaci ustanovení § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tj. trvání důvodného nebezpečí, že by žalobce mohl při svém pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek, krajský soud předně nepřisvědčil námitce žalobce, že by napadené rozhodnutí bylo v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Ministerstvo vnitra i žalovaná srozumitelně a dostatečně zdůvodnily, proč nebylo možno žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu vyhovět. Ministerstvo vnitra předně v této souvislosti poukázalo na implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice 2004/38/ES“), která v čl. 27 obsahuje tzv. výhradu veřejného pořádku, kdy členské státy mohou omezit svobodu pohybu a pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků z důvodu veřejného pořádku, bezpečnosti a zdraví. Ministerstvo vnitra jako správní orgán I. stupně mělo přitom za to, že jednání žalobce spočívající ve spáchání úmyslného trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí představuje závažné porušení veřejného pořádku. V případě žalobce se přitom jednalo o naprosté ignorování správních i soudních rozhodnutí o jeho vyhoštění z území České republiky, a jeho jednání tak z pohledu ministerstva vnitra nabylo takové společenské nebezpečnosti, že byla naplněna skutková podstata trestného činu. Bylo tedy zřejmé, že se jednalo o jednání samo o sobě dosti závažné, aby bylo možno hovořit o závažném narušení veřejného pořádku. Chování žalobce dle ministerstva vnitra také ukázalo na vztah žalobce k (ne)respektování právních předpisů a pokynů orgánů veřejné správy a zároveň zavdalo důvod domnívat se, že by ze strany žalobce mohlo docházet k porušování právních předpisů České republiky i nadále. Toto nebezpečí bylo také dle názoru ministerstva vnitra aktuální, neboť nebylo možno předpokládat a očekávat, že by žalobce svůj přístup k respektování právních předpisů změnil.
17. Žalovaná pak v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázala na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151, publikované pod č. 2420/2011 Sb. NSS, které se zabývalo výkladem pojmu „výhrada veřejného pořádku“, a v této souvislosti konstatovala, že v daném případě hrozba narušení veřejného pořádku vyplývá z osobního jednání žalobce. K tomu odkázala na rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2014, č. j. 9 T 88/2014 - 110, kterým byl žalobce shledán vinným pro úmyslný trestný čin podle § 337 odst. 1 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání pěti měsíců s podmíněčným odložením jeho výkonu na zkušební dobu v trvání tří let a současně mu byl uložen trest vyhoštění z území České republiky v trvání tří let. Výše popsané chování žalobce dle žalované nepochybně představovalo závažné narušení veřejného pořádku, a žalovaná tak uzavřela, že žalobce vědomě a dlouhodobě porušuje právní předpisy České republiky a odmítá se řídit pravomocnými rozhodnutími správních orgánů i soudů.

18. Z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí je tedy zřejmé, na základě jakých konkrétních skutečností správní orgány dospěly k závěru o trvajícím nebezpečí, že by žalobce mohl při svém pobytu závažným způsobem narušit veřejný pořádek. To, že správní orgány vyhodnotily zjištěné skutečnosti jinak než žalobce, pak nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, a krajský soud proto takto uplatněnou námitku žalobce neshledal důvodnou.

19. V posuzované věci je tedy stěžejní řešení otázky, zda v případě žalobce byla naplněna podmínka obsažená v ustanovení § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, že *trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek*. Konkrétně správní orgány obou stupňů v daném případě dospěly k závěru, že na straně žalobce je dáno důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

20. Výkladem pojmu *veřejný pořádek* se přitom ve své rozhodovací činnosti zabýval již rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, a to v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151, publikovaném pod č. 2420/2011 Sb. NSS, v němž vyslovil, že „(...) *způsob a meze použití opatření z důvodu veřejného pořádku upravuje směrnice 2004/38/ES obecně zejm. ve svém čl. 27. Z odst. 2 daného ustanovení vyplývá, že taková opatření musí být provedena v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby, které musí představovat "skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti", přijetí opatření nelze odůvodnit okolnostmi nesouvisejícími s dotyčnou osobou nebo generální prevencí. Směrnice přitom ještě upřesňuje, že předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření ještě neodůvodňuje*“.

21. Rozšířený senát dále pokračoval: „*Soudní dvůr EU se při výkladu použití výhrady veřejného pořádku rovněž omezil spíše na konstatování obecnějších principů a mezi užití této výhrady členskými státy, aniž by hodnotil konkrétní okolnosti skutkového stavu jednotlivých případů, a konečné posouzení věci ponechal v kompetenci vnitrostátních soudů. Uvedl, že zatímco zásada volného pohybu osob by měla být vykládána extenzivně, u výhrady veřejného pořádku je naopak nutné použít výklad restriktivní (srov. bod 18 rozsudku ze dne 4. 12. 1974 ve věci Van Duyn, 41/74, Recueil, s. 1337; bod 23 rozsudku ze dne 19. 1. 1999 ve věci Calfa, 348/96, Recueil, s. I-11; bod 64 rozsudku ze dne 29. 4. 2004 ve věci Orfanopoulos a Oliveri, C-482/01, Recueil, s. I-5257; bod 45 rozsudku ze dne 10. 3. 2005 ve věci Komise proti Španělsku, C-503/03, Sb. rozh., s. I-1097; bod 23 rozsudku ze dne 10. 7. 2008 ve věci Jipa, C-33/07, Sb. rozh., s. I-5157). [...] Soudní dvůr stanovil obecný test použití výhrady veřejného pořádku, který „předpokládá kromě společenského nepořádku, který představují všechna porušení práva, existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.“; tedy, 1) nestačí pouhé porušení práva, ale 2) musí existovat skutečná a dostatečně závažná hrozba, 3) dotýkající se základního zájmu společnosti (srov. bod 35 rozsudku ze dne 27. 10. 1977 ve věci Bouchereau, 30/77, Recueil, s. 1999; bod 21 rozsudku ve věci Calfa; bod 66 rozsudku ve věci Orfanopoulos a Oliveri; bod 46 rozsudku ve věci Komise proti Španělsku; bod 43 rozsudku ze dne 7. 6. 2007 ve věci Komise proti Nizozemí, C-50/06, Sb.*

rozhl., s. I-4383; bod 23 rozsudku ve věci Jipa). Tento závěr se ostatně nyní promítá i do znění čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. [...] Soudní dvůr uznává, že různé státy mohou mít různé zájmy, jejichž sledování spadá pod pojem veřejného pořádku a pojem veřejného pořádku se může měnit i v čase (srov. bod 18 rozsudku ve věci Van Duyn; bod 26 rozsudku ze dne 28. 10. 1975 ve věci Rutili, 36/75, Recueil, s. 1219; bod 34 rozsudku ve věci Bouchereau); nicméně v kontextu Společenství je nutno chápat pojem veřejného pořádku tak, aby jeho působnost nemohla být stanovena jednostranně členským státem bez možnosti kontroly ze strany Společenství (srov. bod 27 rozsudku ve věci Rutili). Také se státy mohou dovolávat pouze svých vlastních důvodů veřejného pořádku, nikoli důvodů jiného členského státu (bod 25 rozsudku ve věci Jipa).“ Svůj závěr k výkladu pojmu veřejný pořádek pak rozšířený senát zformuloval do následující právní věty: „*Při výkladu pojmů "veřejný pořádek", resp. "závažné narušení veřejného pořádku", používaných v různých kontextech zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity.*“

22. V intencích výše citovaného právního názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu tedy bylo třeba nejprve vyložit § 87e odst. 1, ve spojení s § 87d odst. 1 písm. b), zákona o pobytu cizinců a teprve poté je aplikovat na konkrétní okolnosti projednávaného případu. Žalobce požádal na základě ustanovení § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců o vydání povolení k přechodnému pobytu. Podle citovaného ustanovení je rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu. Toto ustanovení je důsledkem transpozice směrnice 2004/38/ES, ke které došlo zákonem č. 161/2006 Sb. s účinností od 27. 4. 2006.
23. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 30. 1. 2011, č. j. 7 As 75/2011 - 95, dostupném na www.nssoud.cz: „(...) směrnice 2004/38/ES upravuje právo občanů EU a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států EU. Pro omezení práva pobytu z důvodů veřejného pořádku jsou v čl. 27 a 28 stanoveny podmínky kopírující požadavky dosavadní judikatury Soudního dvora, kterou Soudní dvůr přehledně shrnul např. v rozsudku ve věci C-441/02 Komise v. Německo (Sb. rozh. 2006, s. I-3449).“
24. Článek 27 směrnice 2004/38/ES stanoví, že s výhradou šesté kapitoly smějí členské státy omezit svobodu pohybu a pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Tyto důvody nesmějí být uplatňovány k hospodářským účelům. Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisejí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.

25. Ve výše citovaném rozsudku ze dne 30. 1. 2011, č. j. 7 As 75/2011 - 95, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud také vyslovil, že „(...) při respektování požadavků stanovených směrnici 2004/38/ES a judikaturou Soudního dvora, jakož i závěru vysloveného rozšířeným senátem v citovaném usnesení, lze shrnout, že veřejný pořádek jako poměrně složité strukturovatelný neurčitý právní pojem zahrnuje v obecné rovině základní normy, které se považují za nevyhnutelné pro fungování demokratického státu a společnosti. Vedle norem právních se jedná také o normy morální, sociální, politické, případně náboženské“.
26. V případě žalobce bylo proto na místě primárně posoudit jeho jednání z hlediska existence důvodného nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území České republiky závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a zkoumat přitom, zda bylo toto jednání skutečné, osobní, aktuální a zároveň dostatečně závažné ve vztahu k důsledkům plynoucím z případného zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu a následně pak bylo nutno posoudit také dopad zamítavého rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života, což správní orgány učinily.
27. Jak vyplývá z rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobci bylo dne 13. 1. 2005 vydáno vízum za účelem podnikání. Dne 13. 7. 2005 byl žalobci udělen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání - osoba samostatně výdělečně činná, který byl následně opakovaně prodlužován, a to s platností do 12. 7. 2012. Rozhodnutím Policie ČR ze dne 13. 3. 2013, č. j. KRPB-41277/ČJ-2013-060022, které nabylo právní moci dne 19. 3. 2013, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na šest měsíců, a to do 19. 9. 2013. V rámci navazujícího řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo žalobci vydáno vízum za účelem strpení č. 900042073, platné od 26. 9. 2013 do 24. 3. 2014. Platnost tohoto víza zanikla dne 27. 1. 2014, kdy nabylo právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu o odmítnutí kasační stížnosti žalobce, a lhůta k vycestování z České republiky byla žalobci stanovena do 26. 2. 2014 (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2014, č. j. 3 Azs 22/2013 - 19, dostupné na www.nssoud.cz). Žalobce však území České republiky neopustil a dne 14. 4. 2014 byl kontrolován a zjištěn hlídkou Policie ČR v Brně. Rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 19. 9. 2014, č. j. 9 T 88/2014 - 110, byl žalobce uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, za což mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání pěti měsíců, přičemž tento trest byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let. Dále byl žalobci uložen trest vyhoštění na dobu tří let. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 4. 12. 2014, sp. zn. 7 To 450/2014, rozsudek Městského soudu v Brně potvrdil a odvolání v této věci zamítl.
28. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že se žalobce neřídil pravomocným rozhodnutím Policie ČR ze dne 13. 3. 2013, č. j. KRPB-41277/ČJ-2013-060022, kterým mu byl pobyt na území zakázán, a dále nerespektoval ani pravomocné rozhodnutí soudu, kterým mu byl uložen trest vyhoštění. Žalobce tedy vědomě a dlouhodobě porušuje právní předpisy České republiky a odmítá se řídit pravomocnými rozhodnutími správních orgánů i soudů. Ve svém jednání pak žalobce nadále pokračuje, neboť území neopustil. Žalobce ani po nabytí právní moci rozhodnutí soudu, kterým mu byl současně uložen trest vyhoštění na dobu tří let, z území

nevystěhoval a dne 17. 12. 2015 podal žádost o přechodný pobyt, která je předmětem tohoto řízení. Z obsahu správního spisu vedeného v této věci dále vyplývá, že dne 2. 5. 2016 žalobce na území uzavřel sňatek se státní občankou Vietnamské socialistické republiky paní T. T. T. T. Žalobce tedy ve svém počínání zcela ignoruje veškerá jemu adresovaná rozhodnutí správních orgánů i soudů a odmítá opustit Českou republiku, na jejímž území mu byl pobyt orgány veřejné moci zakázán.

29. Krajský soud pak na tomto místě nejprve předesílá, že si je vědom judikatury Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 152/2012 - 51, dostupném na www.nssoud.cz, uvedl, že „(...) zásah do rodinného života cizince a jeho rodinných příslušníků v důsledku nepovolení přechodného pobytu, jehož účelem je společné soužití rodiny, lze v tomto směru srovnávat se zásahem do rodinného života a práva na volný pohyb v důsledku vyhoštění občana Evropské unie. Nakonec takto (srovnatelně s důvody veřejného pořádku podle čl. 45 odst. 3 SFEU) pojímá důvody veřejného pořádku, pro které lze zamítnout žádost o přechodný pobyt, sama směrnice o právu na sloučení rodiny. Podle bodu 14 její preambule totiž může pojem veřejného pořádku zahrnovat odsouzení za spáchání závažného trestného činu a vztahuje se například na případy podpory terorismu nebo extremistických postojů. Směrnice zjevně vyžaduje, aby bylo k zamítnutí žádosti z důvodu veřejného pořádku docházelo výhradně v situacích, kdy se cizinec dopustí jednání, nebo alespoň existuje jasná hrozba takového jednání, které představuje dostatečně závažné ohrožení základního zájmu společnosti. Typicky v podobě nejzávažnější trestné činnosti. Pouze v těchto případech lze totiž hovořit o přiměřenosti opatření (nepovolení přechodného pobytu, a tudíž odloučení od nejbližší rodiny) vzhledem k jednání, které bylo důvodem pro přijetí opatření. Výše uvedené však neznamená jakousi absolutizaci práva na rodinný život, kterému bude nutno vždy ustoupit při zvažování odeprání vstupu cizince na území České republiky, povolení jeho pobytu na tomto území apod. Význam rodinného života cizince, popř. zájmu jeho dítěte, je takto umocňován směrnicí o právu na sloučení rodiny. Vyšší nároky na omezující opatření, které z uvedeného plynou, proto platí pouze v řízení o žádosti o povolení k přechodnému, popř. dlouhodobému, pobytu za účelem společného soužití rodiny. Uvedené nelze volně přenášet také na jiná řízení v režimu zákona o pobytu cizinců. Cizincům, kteří mají na území České republiky integrovanou rodinu, je tak poskytována vyšší ochrana oproti ostatním cizincům“ (dále k tomu srovnej např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2013, č. j. 5 Ca 237/2009 - 48, dostupný na www.nssoud.cz).
30. Nejvyšší správní soud tedy opakovaně dospěl k závěru, že méně závažné jednání narušující veřejný pořádek (nelegální pobyt na území České republiky) nepředstavují dostatečně závažné narušení veřejného pořádku, ani hrozbu z takového narušení, které by bylo proporcionální k zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podané za účelem společného soužití rodiny.
31. V posuzovaném případě však dle názoru krajského soudu nelze přehlížet postup žalobce a jeho manželky stran účelového určení otcovství nezletilého M. T. T., jak v této souvislosti vyplývá z obsahu správního spisu a jak jej blíže v odůvodnění napadeného rozhodnutí rozebrala žalovaná v souvislosti s posouzením rodinných vazeb žalobce.

32. Ze správního spisu je patrné, že na území České republiky žije také manželka žalobce - paní T. T. T. T., s níž žalobce uzavřel sňatek dne 2. 5. 2016. Žalobce je dle doloženého rodného listu ode dne 17. 2. 2017 uveden jako matrikový otec dítěte M. T. T., který je státním občanem České republiky. Původním matrikovým otcem nezletilého byl však pan J. K., rozený N., státní občan České republiky. Ve správním spisu je současně založen pravomocný rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 T 37/2013, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 3 To 380/2013, kterým byl J. K. uznán vinným, že dne 13. 9. 2010 v Brně na matrice Městské části Brno-střed, učinil vědomě nepravdivé souhlasné prohlášení k určení otcovství k dítěti M. T. T., kdy za takto učiněné prohlášení obdržel peněžitou částku nezjištěné výše, čímž dítě na základě takto učiněného prohlášení k určení otcovství získalo státní občanství České republiky a matka dítěte (manželka žalobce) - paní T. T. T. T. na základě takto učiněného souhlasného prohlášení k určení otcovství podala žádost o pobyt rodinného příslušníka občana EU. Žalobce se jako matrikový otec nezletilého nechal do jeho rodného listu zapsat až poté, co nezletilý získal státní občanství České republiky (17. 2. 2017).
33. Žalovaná pak v napadeném rozhodnutí doplnila, že je jí z úřední činnosti známo, že paní T. T. T. T. (manželce žalobce) nebylo povolení k přechodnému pobytu na území vydáno, resp. její žádost v této věci byla pravomocně zamítnuta rozhodnutím ze dne 4. 8. 2012, č. j. OAM-5177-10/PP-2012, s odůvodněním, že se dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, kdy jejím účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství jejího dítěte M. T. T. Manželka žalobce tedy v době rozhodování žalované neměla dle cizinecké evidence na území vydáno žádné povolení k pobytu.
34. Krajskému soudu jsou pak zároveň známy závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2011, č. j. 7 As 75/2011 - 95, či rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2017, č. j. 8 A 81/2013 - 55, oba dostupné na www.nssoud.cz, v nichž oba soudy ve skutkově obdobném případě naopak dovodily existenci důvodného nebezpečí, že by cizinec mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek ve smyslu ustanovení § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
35. S přihlédnutím ke skutečnostem, které v této konkrétní věci vyplynuly z obsahu správního spisu, tak krajský soud pečlivě vážil veškeré zjištěné skutečnosti, přičemž má za to, že paní T. T. T. T., tedy manželka žalobce (jehož manželkou se stala dne ...), nechala do rodného listu nezletilého M. T. T. účelově zapsat pana J. K., rozeného N., občana České republiky jako jeho otce, a to za účelem získání povolení k pobytu nejprve pro sebe a následně po podání žádosti žalobcem i za účelem získání povolení k pobytu pro žalobce (zapsaného jako otec do rodného listu nezletilého dne ...). Je přitom zřejmé, že oba rodiče nezletilého jsou občany Vietnamské socialistické republiky, kteří po celou dobu řízení vypovídali tak, že žalobce je pouze manželem paní T. T. T. T., který se chce starat o její dítě, jež má státní občanství České republiky. Je přitom logické (a nebylo by ani možno předpokládat), že rodiče nezletilého by již v průběhu řízení tvrdili, že právě oni jsou rodiči nezletilého, neboť pak by bylo zcela zjevné, že jejich dítě jako dítě státní občanky Vietnamské socialistické republiky má z ryze účelového důvodu zapsáno v rodném listu

jako otce občana České republiky. Tuto „účelovost“ jednání obou rodičů, tedy i žalobce, však nelze akceptovat. Popsané jednání není v souladu s veřejným zájmem. Skutečnost, že otec i matka, kteří jsou státními příslušníky třetího státu, žádají o povolení k přechodnému pobytu a snaží se získat oprávnění k pobytu na území České republiky za účelem soužití s dítětem, které získalo české státní občanství shora popsáním způsobem, pouze potvrzuje prokazatelnou účelovost takového jednání. Krajský soud pak na tomto místě dodává, že ve svém důsledku toto „účelové otcovství“ plní stejnou funkci jako institut „účelového manželství“, a sice získat na území České republiky pobyt a legalizovat si tímto způsobem další pobyt na území České republiky. „Účelové otcovství“ je pak jevem stejného druhu a znamená ve své podstatě obcházení zákona. Tyto skutečnosti tedy mnoho vypovídají o chování žalobce na území a jeho přístupu k rodině, přičemž nelze připustit, aby opakované (byť v jednotlivostech méně závažné) jednání žalobce bylo tolerováno a požívalo právní ochrany.

36. U žalobce se v daném případě nejednalo o jednorázové nesplnění čistě formální povinnosti ukládané zákonem o pobytu cizinců, které by dle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v citovaném usnesení ve věci sp. zn. 3 As 4/2010 bylo nepřiměřené považovat a hodnotit jako jednání narušující veřejný pořádek. Ačkoliv žalobce pro pobyt na území České republiky nesplňoval zákonné podmínky, jednak se účelově snažil dosáhnout legalizace svého pobytu, jednak během svého nelegálního pobytu opakovaně porušoval právní řád České republiky. Jeho jednání (nerespektování pravomocného správního rozhodnutí o udělení vyhoštění, stejně jako nerespektování vydaných soudních rozhodnutí, včetně dlouhodobého nelegálního pobytu žalobce na území České republiky) tak ve svém souhrnu mimo jakoukoliv pochybnost dokládají permanentní nerespektování právního pořádku státu, na jehož území žalobce žádá přechodně pobývat. Veškerá uvedená jednání žalobce uskutečněná během poměrně dlouhého časového období (od r. 2013 do r. 2017) lze tedy nepochybně vnímat jako skutečné ohrožení zájmů společnosti a jí všeobecně sdílené hodnotové představy o vedení rodinného života, včetně z toho plynoucí povinnosti jeho respektování a ochrany ve smyslu směrnice 2004/38/ES. Zároveň není pochyb o tom, že ze strany žalobce šlo o jednání skutečné, osobní a k okamžiku rozhodování správních orgánů také aktuální. Jednání žalobce tak v celém svém kontextu lze hodnotit jako jednání trvajícího charakteru, které má přesah a důsledky do současnosti.
37. Z výše uvedených důvodů tak krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí, kterým žalobci nebylo vydáno povolení k přechodnému pobytu, není v rozporu se zásadou přiměřenosti a zjevně bylo založeno výlučně na osobním chování žalobce, jež představovalo skutečné a dostatečně závažné ohrožení základních zájmů společnosti (k tomu viz výše). Při rozhodování o neudělení povolení k přechodnému pobytu pak bylo nutno dle krajského soudu hodnotit nejen nelegální pobyt žalobce, nýbrž i to, že se tím žalobce dopustil trestného činu, jakož i účelovost postupu žalobce a jeho manželky (k tomu viz odůvodnění tohoto rozsudku shora). Proto v posuzovaném případě nelze dovodit, že by rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla vydána toliko z důvodu předchozího odsouzení žalobce pro trestný čin. Veškeré shora uvedené skutečnosti ve svém souhrnu dle názoru soudu již představují důvodné nebezpečí, že by

žalobce mohl při svém pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek ve smyslu § 87d odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců (k tomu srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2011, č. j. 7 As 75/2011 - 95, či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 10. 2017, č. j. 8 A 81/2013 - 55, oba dostupné na www.nssoud.cz, v nichž soudy ve skutkově obdobném případě dospěly k totožnému závěru).

38. Pokud se jedná o žalobní námitky týkající se porušování zájmů žalobcova nezletilého syna, k nimž žalobce odkazoval na Úmluvu o právech dítěte a Listinu základních práv a svobod, krajský soud k tomu konstatuje, že do práv garantovaných těmito předpisy nemůže neudělení pobytového oprávnění ze své podstaty zasáhnout a dodává k tomu následující.
39. Přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu je z povahy věci mnohem méně intenzivní než přezkum rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť v druhém případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (k tomu srovnej blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011 - 65, dostupný na www.nssoud.cz). K uvedenému lze odkázat také na nález Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>, v němž Ústavní soud mj. vyslovil, že *„(...) do soukromého a rodinného života může fakticky zasáhnout až rozhodnutí bezprostředně vedoucí k nucenému opuštění země, které teprve vytvořené vazby přetne. Samotné neudělení víza tento efekt nemá“*. Jak také vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 Azs 65/2017 - 31, dostupném na www.nssoud.cz: *„(...) skutečnost, že stěžovatel nebude moci pokračovat v trvalém soužití s manželkou a dítětem na území ČR, nepochybně znamená zásah do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život. Zároveň je však třeba zdůraznit, že ani v takovém případě tímto nejsou stěžovatel a jeho rodinní příslušníci zcela zbaveni možnosti realizovat společný rodinný život. Ani čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, respektive napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru vždy nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (...). V této souvislosti bere Evropský soud pro lidská práva v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, respektive soukromý život na jeho území.“*
40. V projednávané věci se přitom správní orgány obou stupňů (oproti přesvědčení žalobce) ve svých rozhodnutích zabývaly posouzením přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobce, a to konkrétně na str. 6 prvostupňového správního rozhodnutí a na str. 4 až 5 žalobou napadeného rozhodnutí. Krajský soud k tomu uvádí, že v posuzovaném případě se nezletilý syn žalobce stal státním občanem České republiky pouze na základě zjevně účelového a nepoctivého jednání žalobce a jeho manželky (viz výše). Platí přitom obecná právní zásada, že nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého činu a že zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany (srovnej k tomu též § 6 odst. 2 a § 8 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, jimiž byla tato obecná zásada právní zakotvena do psaného práva).

Obdobně

lze

ve vztahu k nyní posuzované věci uvedenou zásadu nalézt i v § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, podle něhož ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení

k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství. Žalobce i jeho manželka se přitom dopustili obcházení zákona, byť v jiné podobě, než jak předpokládá odkazované ustanovení. Avšak vzhledem k tomu, že výčet obsažený v tomto ustanovení je výčtem pouze demonstrativním, nepochybně sem lze zařadit i jednání žalobce a jeho manželky spočívající v tom, že jmenovaní uvedli české orgány veřejné moci v omyl tím, že nepravdivě prohlásili, že otcem nezletilého M. T. T. je státní občan České republiky, přičemž až posléze (kdy již nezletilý M. T. T. byl státním občanem České republiky) správnímu orgánu předložili rodný list nezletilého svědčící o skutečnosti, že otcem M. T. T. je naopak žalobce. Ani takto uplatněným námitkám proto krajský soud nepřisvědčil.

V. Závěr a náklady řízení

41. Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení před soudem a žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. března 2019

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu